

ЄС ПРОПОНУЄ НОВІ ПРАВИЛА БІЛЬШ СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

[ЄЗК](#), [Сільське господарство](#)

[Сільське господарство](#), [Європейський зелений курс](#), [ЄЗК](#)

5 липня 2023 року Європейська Комісія ухвалила пакет заходів щодо сталого використання ключових природних ресурсів, який посилить життєстійкість продовольчих систем і сільського господарства ЄС.

Ухвалені заходи принесуть довгострокові економічні, соціальні, медичні та екологічні вигоди кожному. Вони сприятимуть процвітання сільських районів, продовольчій безпеці, життєстійкій і процвітаючій біоекономіці, визначать передові позиції ЄС у сфері інновацій та розвитку, допоможуть повернути назад процес втрати біорізноманіття і підготуватися до наслідків зміни клімату.

1) Новий закон ЄС для підвищення цінності ґрунтів і їхніх ресурсів

Довідково. Від 60 до 70% ґрунтів в ЄС на сьогодні є нездоровими. Крім того, 1 млрд тонн ґрунту щороку змивається через ерозію, а отже родючий верхній шар швидко зникає. Витрати, пов'язані з деградацією ґрунтів, оцінюються у понад 50 млрд євро на рік.

Пропозиція щодо першого в історії законодавства ЄС про ґрунти забезпечує гармонізоване визначення здоров'я ґрунтів, запроваджує всеосяжну та узгоджену структуру моніторингу та сприяє сталому управлінню ґрунтами і рекультивативації забруднених ділянок. Ця пропозиція об'єднує кілька джерел даних про ґрунти, поєднуючи дані відбору проб ґрунту Рамкового обстеження ділянок земного покриву і землекористування ЄС (LUCAS) із супутниковими даними Copernicus, а також з національними та приватними даними.

Пропозиція заходів також вимагає, щоб держави-члени усували неприйнятні ризики для здоров'я людей та довкілля через забруднення ґрунту, керуючись принципом «забруднювач платить». Державам-членам необхідно буде виявляти, досліджувати, оцінювати та очищати забруднені ділянки. Кінцевою метою Закону про моніторинг ґрунтів є досягнення здорових ґрунтів ЄС до 2050 року відповідно до амбіцій ЄС щодо нульового забруднення.

2) Більш життєстійкі продовольчі системи з новими геномними методами

Фермерам і селекціонерам потрібен доступ до найсучасніших інновацій, зокрема до **нових геномних методів** (NGT). Ці методи дозволяють створювати поліпшені сорти рослин, стійкі до зміни клімату, стійкі до шкідників, які вимагатимуть менше добрив і пестицидів і зможуть забезпечити більш високі врожаї, допомагаючи скоротити використання і ризик хімічних пестицидів вдвічі, а також зменшити залежність ЄС від імпорту сільськогосподарської продукції. Запропоновані заходи:

- визначити дві категорії рослин, отриманих за допомогою NGT: NGT рослини, які можна порівнювати з природними рослинами і NGT рослини з більш складними модифікаціями;
- для цих категорій будуть застосовуватися різні вимоги для виходу на ринок з урахуванням їхніх різних характеристик і профілів ризику. Для рослин першої категорії буде необхідно інформування. Рослини з другої категорії пройдуть більш масштабний процес відповідно до Директиви про ГМО;
- стимулювати розвиток рослинництва у напрямі більшої сталості;
- забезпечити прозорість щодо всіх рослин NGT на ринку ЄС (наприклад, шляхом маркування насіння);
- здійснювати надійний моніторинг економічних, екологічних і соціальних наслідків застосування NGT продуктів.

3) Більш життєстійкі та різноманітні рослинні й лісові репродуктивні матеріали

Довідково. Європейський насіннєвий сектор є найбільшим експортером на світовому насіннєвому ринку (20% світового ринку з оціночною вартістю 7-10 млрд євро і 7 тис. компаній, переважно малі та середні підприємства).

Запропонований Регламент про виробництво та збут рослинних і лісових репродуктивних матеріалів підвищить різноманітність і якість насіння, живців та іншого рослинного репродуктивного матеріалу. Вони гарантуватимуть стабільні врожаї за рахунок перспективних сортів рослин за допомогою тестування на сталість (наприклад, стійкість до хвороб). Насіння також буде краще адаптоване до зміни клімату, допоможе зберегти генетичну різноманітність вирощуваних культур і сприятиме забезпеченню продовольчої безпеки. Пропозиція скоротить бюрократичну тяганину та підвищить ефективність і результативність систем реєстрації та сертифікації.

Що стосується лісових репродуктивних матеріалів, запропоновані заходи допоможуть забезпечити посадку потрібних дерев у відповідних місцях, щоб ліси були краще адаптовані до зміни клімату. Розведення дерев дозволить прискорити адаптацію лісів до зміни клімату, тим самим забезпечуючи їх постійну продуктивність у майбутньому.

4) Зменшення обсягів харчових і текстильних відходів

Довідково. Щороку в ЄС викидається майже 59 млн тонн продовольства (131 кг на жителя) з оціночною ринковою вартістю 132 млрд євро. Більше половини харчових відходів (53%) утворюється домогосподарствами, далі йде сектор переробки і виробництва (20%).

Боротьба з **харчовими відходами** дає потрібний результат, оскільки вона:

- економить їжу для споживання людиною і тим самим сприяє продовольчій безпеці;
- допомагає компаніям і споживачам економити гроші;
- знижує вплив виробництва і споживання продуктів харчування на довкілля.

Європейська Комісія пропонує, щоб до 2030 року держави-члени скоротили обсяги харчових відходів на 10% у переробці та виробництві, а також на 30% (на душу населення) – у роздрібній торгівлі та споживанні (ресторани, харчові послуги і домогосподарства).

Текстильні відходи також негативно впливають на обмежені природні ресурси. Близько 78% текстильних відходів не збираються споживачами окремо, а потрапляють у змішані побутові відходи, призначені для спалювання або транспортування на звалища. Потрібно зменшувати обсяги текстильних відходів, а також збирати їх окремо від інших відходів.

Наступні кроки

Зазначені пропозиції заходів будуть обговорюватися Європейським Парламентом і Радою у рамках звичайної законодавчої процедури.

Детальніша інформація:

- [Прес-реліз Європейської комісії](#)